

Namaz için uyandırmak

Eskişehir’den okuyucumuz: “Aynı evde kaldığım namaz kılan ve uyanmakta zorlanan birisini sabah namazına kaldırmayınca vebâli var mıdır? Kaldırmak üzerime borç mudur?”

Beş vakit namaz birer fert olarak zimmetimizdedir, yani üzerimizde ferdî farzdır, yani günlük zarûrî bildiğimiz işlerimizden öte birebir yükümlülüğümüzdür, hesabını birebir biz vereceğiz. O halde namazı vaktinde kılmakla, namazı vaktinde kılmak için gerekli tedbirleri almakla,—meselâ namaz vaktinde uyanmak için akşam erken yatmak, mümkünse bizi uyandıracak saat ve sair teknik imkânlardan yararlanmak, yatmak üzereyken uykuda ağırlık verecek ölçüde mîdemizi doldurmamak, sol yanımız üzerine yatmamak, yatarken sünnet olan duâları okumak... gibi.—namazı vaktinde kılmak için gerekli duyarlılığı taşımakla, namazı vaktinde kılmak için önce uyanan arkadaşlarımıza bizi uyandırmasını ricâ etmekle yükümlü olan bizleriz.

Hayat yardımlaşma ile güzeldir. Kardeşlik yardımlaşmayla güçlenir. İnsanlık yardımlaşmayla yükselir. Başarı yardımlaşmanın meyvesidir. Dinimiz yardımlaşmayı emreder. Kur’ân, “İyilik ve takvada yardımlaşın”¹ buyurur. Peygamber Efendimiz (asm): “Kul, kardeşinin yardımında olduğu sürece, Allah da kulun yardımındadır”² müjdesini verir. Yani Allah’ın yardımını almak, bizim kardeşlerimize olan yardımımıza bağlıdır. Allah’ın emri ve iradesi böyledir.

Rivayet olunur ki, Hazret-i Musa (as) Tur Dağına çıkarken yolunu yaşlıca bir kadıncağız kesmiş ve “Ya Musa, Rabb’ine benim için yalvarsan da, bana bir inek lütfetse!” demiş. Hazret-i Musa (as) Tûr Dağından dönüşte yaşlı teyze tekrar yoluna durmuş ve bir müjdeli haber beklemiş. Hazret-i Musa da (as): “Teyzeciğim, senin, ineği hasta bir komşun varmış. Eğer sen komşunun ineğinin iyileşmesi için hayır duâ edersen, Allah da sana verecekmiş” deyince, kadın öyle bir somurtmuş, öyle bir kızmış ki... “İstemem! Ne ona versin, ne bana!” diyerek, ayrılıp gitmiş.

Demek oluyor ki, din işinde, dünya işinde, âhiret işinde, maddî ve manevî mümkün olan her hayırlı işte gerek duâ ile, gerek fiil ile yardımlaşmak hem Allah’ın emri, hem Resûlullah’ın (asm) tavsiyesi, hem kardeşliğimizin ve uhuvvetimizin bir gereği, hem ahlâkımızın bir güzelliğidir. Öyleyse, beraber bulunduğumuz sevgili dostlarımızı namaza kaldırmak gibi bir hayırlı ve nezih işte niçin yardımlaşmayalım? Biz erken uyandığımızda bizim onu kaldırmamız, o erken uyandığında onun bizi uyandırması

her şeyden önce birbirimiz üzerinde kardeşlik hakkımız değil mi?

Nitekim Peygamber Efendimiz de (asm) ehlini ve ailesini namaz için uyandırırdu.3 O halde, birbirimizi namaza uyandırmamız sünnet-i seniyye hükmündedir. Peygamber Efendimiz'in (asm) şerefli yolu budur.

Fakat birbirimizi namaza uyandırırken çok şefkatli, çok nazik, çok nezih, çok tatlı bir üslûp kullanalım. Namaza, namazın nezahetine uymayan, namaza karşı soğukluk veren kaba bir üslûpla çağırmayalım. Birbirimizi namazın tatlılığına yakın bir tatlılıkla namaza dâvet etmeye özen gösterelim.

Eğer uykusu ağır bir arkadaşı namaza uyandırıyorsak yine nazik ve nezih üslûptan taviz vermeyelim. Kızgın ve sert bir üslûpla namaza kaldırmaya asla çalışmayalım. Eğer o gün namaza kaldırmaya muvaffak olamamış isek, bu durumu arkadaşımız uyanık iken enine boyuna tartışalım ve namaza kalkmak için birlikte çözümler üretelim. Ve birbirimize duâ edelim.

Dipnotlar:

1- Mâide Sûresi, 5/2

2- Riyâzu's-Sâlihîn, 245

3- Müslim, İtikaf, 3